

全訳『世界の記』(7版対校訳)

IV カタイとマンジ

(2)沿海部

5 コイガンジュ淮安州からヤンジュ揚州へ

(1) Ch. 140 コイガンジュ 淮安州

(2) Ch. 141 パウキン 宝応

(3) Ch. 142 カウイ 高郵

(4) Ch. 143 ティジュ泰州・チンジュ通州

図1 コイガンジュ淮安州とカラモラン黄河 Oxford, Bodley 264, f.253v

(転記はVAの他は全て Univ. di Venezia, *Ramusio Project* より、F・Z・Rの和訳は拙訳『世界の記』名古屋大学出版会 2013 より、章末の解説は主に拙著『マルコ・ポーロとルスティケッロ』近代文藝社 2016 より、いずれも一部変更あり。太字は、転記・和訳ともFはZ・Rとの、他はFとの異なり。写本コピーは、各版ともまとめて冒頭に置く。)

図2 河南江北行省東部（譚其驤主編『中国歴史地図集・元15-16』より）

- ① リンジン臨清(宿遷)138 ② コイガンジュ淮安州140 ③ パウキン宝応141 ④ カウイ高郵142
 ⑤ ティジュ泰州143 ⑥ チンジュ通州 ⑦ ヤンジュ揚州144 ⑧ シンジュ真州147 ⑨ カイジュ瓜州148

puerre atone lezoi demante porcoi cele ma
 ison e si puerre e gene e signant concelles
 autres alen l'hoir qe celle puerre mai
 son e au puer home gene le puer qm le
 puerre fure. atone omate lezoi qe celle
 maison puerre soit fure libelle et si aut
 come estoient celles. ii. que teles esto
 ient. Et encore uoq di qe cest rois se fa
 soit toutesfoies puer a plus de. ox. en
 tre damoiseaus et damoiselles il n'au
 tenoir son reingne en signant iustice
 qe nulz b'faisoir nul mais alantur
 demoroient les maisonz de les merca
 dies ouerte et ne se trouoit nulle ne
 mou car ausi puer len aler demur
 come deioi il ne se puer d'ir la grant
 qeste qe tunceste reingne e. ox. uoq au co
 te dou reingne. ou uoq oteron del arame
 fu maines augrant han. equar legra
 sire laur il la fist honorer et puer ebie
 mant come grant dame mes deoit
 son baron enaunt que neois l'ames
 delisse dou mer osiane si se mouit et
 puer uoq laurou celui et de la fene eie
 ceste manere et entoreon aotier de
 prouete dou mangi et d'ou de toutes
 lor maneres et de lor costumes et de la
 ues bie qe tunceste mant en si conuois po
 res ou aptemant et les comereon
 dou omecamar ce e de la qe de coig
 gu. **Ciduse de la cite de coigangu.**
Coigangu est une mult grant cite
 noble et de qe alenatre de la pro
 uenat dou mangi. et e uer yselae. t

les iens sun ydules et si ne aron les
 cors mors il sunt augrant han il bu
 grandisines quaites des naues car
 uoq siues siouenq ardit qe lee sus
 legant flum qe e apelles caramori
 Et si uoq di qe encore cite ment en
 grandisime abondance de meidies
 puer qe e les ebief. dou reingne
 de cel part car maintes cites b'f
 aporet lor meidies puer que les
 respondent por cel flum amantes et
 autres cites. Et encore uoq di que
 en ceste cite se fait le sal. et encore
 bien a. xl. cites dou le grant han
 enate ceste cite grandisime tene en
 tre dou sal et dou d'ou de la gran me
 canies qe b'f se font ou uoq auu ote
 de ceste cite atone nos en p'aron et
 nos oteron d'une autre cite qe e ape
 lles puidon. **Ciduse de la cite**
de panchin.
Panchin est une mult grant cite
 de coigangu. il ala uer yselae. une
 loence puer d'haucie qe e alenatre
 dou mangi et ceste cite e faite de
 mouit telles pierres et de iouste la cha
 uie et de lennles et de laur laone
 et en la prouete ne se puer enne: for
 qe puer ceste cite echief de ceste
 loence treuve len une cite qe e ape
 les panchin qe mouit e bie cite et
 grant il sunt ydules et font ardoir
 lor cors mors il sunt augrant han
 lor monie ont de ceste il nient
 de meidies et d'ars. soie ont engrat

141

140

abundance d'as desoie et d'ores tenu
mtes faisonz l'ise font asiez des clau
les deunre ont agrant plaitte mes
mtes conse ne la qefait anatonor
epoie l'ucien deeste et ne pileron
dune autre ate qe chapelles cam. **Ci**

dit de la cite de cam. 12.

Ouant len separt de la cite de panchem
len ala por yselae une iornee adonc
treuve len une ate qe e apelles cam
qe moure grant et noble il sunt en
core ydies et ont monie de cite et
sunt augrant kan il unet demer
candies et durs il ont grant abondi
ce des coses deunre. peisonz ont
il une mesure. cheche iong et ne

143 neshon et bestes et de osans ont il
grandes quantites. car ieneq di
qelen bi auoit por un neshan gros

durcitant. fassanz. adonc neq pims
deeste ate et neq d'oreon deunre
ate qe e apelles agin. **Ci d'm**

se de la cite de ngin. 12.

Ola chies qe quant len separt de la cite
de cayu il ala une iornee trouant
toutes foies cassaus asiez et clams et
gaingnemes et adonc treuve une
ate qe e apelles ngin qe ne e mie trop
grant. mes plaitte e alle de tous
bien termine les iens y dres et ont i
monie de cite et sunt augrant can
il unet demer candies et durs car
il se fait grant profit et grant gaa
gne de porsors merchandies et ne

y selae il ont naves asiez et neshon et
bestes et osans asiez. Et en encore sachi
es qe ale seneste pite ne leuit lom
ge dea trois iornee e la mer l'osane et
donner ociane usque a entous les
lens se fait les sal grandismes quant
et ha une ate qe e apelles angin que
moure e grant et riche et noble. et cest
ate se fait tout le sal qe toure l'aproue
ce en asiez et singe ditout nouremat qe le
grant kaan en a grant rente et simeue
hose qe apone le porsors et simeue
ist. il sui y dres et ont monie de car
te et sunt augrant kan et adonc neq pi
tiron de e et retourneron. Algu. Et en
core neq porsors et tegin qe bien neq
en anon. et es et d'oreon dune autre
ate qe e apelles yangin. **Ci d'm se**

de la cite de yangin. 12.

Ouant len separt de tegin il ala por y
selae une iornee por moure belle d'ore
laonil achastaus et cassaus asiez. et ad
treuve une noble ate et grant qe est
apelles yangin. et saches qe le e signat
et si portant qe bien alont la seingnoie
xxvii. cites grant et bones et de grant
merchandies en ceste ate siet un des.
xii. buonz. dou grant l'ameur elle e
essene por un des. xii. l'ies. il sui y des
la monie ont de cite et sunt augrant
clain et meser m'ie por mesme celui
de cui tate cestelure semgneurie
ceste ate por trois anz il unet demer
candies et durs. car il se font annos

(1) Ch.140: f. 62v.a31-b20.

[1] Ci devise de la cité de Coycangiu.

[2] Coycangiu est une mult grant cité e noble et riche qe est a l'entree de la provence dou Mangi, et est ver yseloc. |62d| [3] **Les jens sun ydules et funt ardoir lor cors mors; il sunt au Grant Kan^①.**

[4] Il hi a grandismes quantités des navies, car voç savés, si com je voç ai dit, q'ele est sus le grant flum qe est apellés Caramoran. [5] Et si voç di qe en ceste cité vient en grandisme abondan{dan}ce de mercandies, por ce q'el est les chief dou reingne **de cel part, car maintes cités hi font apporter lor mercandies** por ce que les respandent por cel flum a maintes autres cités. [6] Et encore voç di que en ceste cité se fait le sal et en done bien a .XL. cités. Dont le Grant Kaan en a de ceste cité grandissime rende, entre dou sal **et dou dreoit de la gran mercandies qe hi se font.**

[7] **Or voç avun conté de ceste cité; adonc nos en partiron et vos conteron d'une autre cité qe est apellés Pauchin.**

F140 コイカンジュ¹⁾市について述べる

コイガンジュはとても大きく立派で豊かな市で、マンジ地方の入り口にあり、東南の方にある。人々は偶像崇拝で、遺体を焼かせる。グラン・カンのもとにある^①。ものすごい数の船がある。前にも言ったが²⁾、カラモランという大河のほとりにあるからであることを知ってもらいたい。またいいですか、この地域の国の首府だからこの市には大量の商品がやって来る。その川を伝って他のたくさんの町に運ばれるため、多くの町がここに商品を持ち込ませるからだ。さらにいいですか、この市では塩が作られ、四十もの町に供給するのですよ。それでグラン・カアンはこの市から、塩とそこで行われる大交易の税と合わせてとても大きな収入を手にする。

この市についてはこれでお話ししたのでそこを発ち、パウキンという別の市についてお話ししよう。

1) MS *Coigangiu/Coy-*: 淮安州 Huai-an-chou. 2) Cf. Ch.138 「リンジン」。

この章の Z・R は要約的で、これらの異なりはそれに由来するものである。特に、

①「人々は偶像崇拝で、遺体を焼かせる。グラン・カンのもとにある」：こうした基本的で重要な情報が Z・R に欠くのは珍しい。

(2) F 141: ff. 62v.b20 – 63r.a6.

[1] Ci dit de la cité de Pauchin.

[2] Quant l'en se part de Coigangiu, il ala ver yseloc une jornee por une chaucie qe est a l'entree dou Mangi; et ceste caucie est faite de mout belles pieres, et, dejouste la chaucie, et de le un les et de l'autre, ha eive; et en la provence ne se puet entrer for qe por ceste chaucie.

[3] A chief de ceste jornee, treuve l'en une cité, qe est apelés Pauchin, qe mout est bielle cité et grant. Il sunt ydules et font ardoir les cors mors. Il sunt au Grant Kan. Lor monoie ont de carte. Il vivent de mercandies et d'ars; soie ont en grant l63a|abundance, dras de soie et dorés de maintes faisonz hi se font asez. Des chouses de vivre ont a grant plantee.

[4] **Mes autres cose ne i ha qe face a mentovoir, et por ce laieron de ceste et voç parleron d'une autre cité qe est apellés Caiu.**

F141 パウキン市について述べる

コイガンジュ市を発ち、マンジの入り口にある堤を東南に一日行程行く。この堤はとても綺麗な石で造られている。堤の横には一つの側にももう一つの側にも水がある。同地方にはこの堤からでなければ入れない。この行程の終わりに、パウキンというとても綺麗で大きい市がある。偶像崇拝で、遺体を焼かせる。グラン・カンのもとにある。お金は紙のである。商売と職人仕事で生きる。絹が豊富にある。多種の絹と金の布がたくさん作られる。生活品が豊富にある。

が、他に記すべきことはないなのでここはこれくらいにし、カイウという別の市について述べよう。

(3) F 142: f. 63r.a6 - 22.

[1] Ci dit de la cité de Cayu.

[2] Quant l'en se part de la cité de Pauchin, l'en ala por yseloc une jornee: adonc treuve l'en une cité, qe est apellés Caiu, qe mout est grant et noble. [3] Il sunt encore ydres et ont monoie de carte et sunt au Grant Kan. Il vivent de mercandies et d'ars. Il ont grant abundance des couses de vivre. Peisonz ont il ultre mesure; chachejonç et venesionz de bestes et de osiaus ont il grandismes quantités, car je voç di qe l'en hi auroit por un venesian gros d'arjent .III. faisanz.

[4] **Adonc noç partiron de ceste cité et voç conteron de un autre cité qe est apellés Tigiu.**

F142 カイウ市について述べる

パウキン市を発って、東南へ一日行程行くと、カイウというとても大きく立派な市がある。やはり偶像崇拜で、紙のお金をもち、グラン・カンの下にある。商売と職人仕事で生きる。生活品は豊富にある。魚がものすごくある。獣と鳥の猟がいっぱいある。だからいいですか、一ヴェネツィアグロス銀で雉が三羽手に入るだろう。

さて、この市を発って、ティジュという別の市についてお話ししよう。

(4) F 143 : f. 63r.a22 – b18.

[1] Ci devise de la cité de Tigiū.

[2] Or sachiés qe quant l'en se part de la cité de Cayu il ala une jornee trovant toutes foies casiaus asez et chans et gaaingneries. [3] Et ado{o}nc treuve une cité, qe est apelés Tigiū, qe ne est mie trop grant mes planteuse et a assé de tous **bien** tereine. Les jens sunt ydres et ont monoie de carte, et sunt au Grant Can. Il vivent de merchandies et d'ars, **car il se fait grant profit et grant gaagne de plosors merchandies**. Et est ver l63b|yseloc. Il ont naives aseç; et venesionz de bestes et d'osiaus asez.

[4] Et encore sachiés qe a le senestre partie ver levant, loinge de ci trois jornee, est la mer Hosiane, et dou mer Ociane jusque ci en tous les leus se fait le ssal <en> grandismes quantités, et hi a une cité qe est apellés Cingui, que mout est grant et riche et noble; et a cest cité se fait tout le sal, qe toute la provence en <a> asez; et si voç di tout voiremant qe le Grant Kaan en a grat rente et si merveliose qe a poine le poroit croire se ne le veïst.

[5] Il sunt ydres et ont monoie de carte, et sunt au Grant Kan.

[6] **Et adonc nos partiron de ce et retourneron a Tigiū. Et encore noç partiron de Tigiū, qe bien voç en avon contés, et conteron d'une autre cité qe est apellés Yangiū.**

F143 ティジュ^リ市について述べる

さて、カウイ市を発つと、ずっと多くの家屋・田畑・農園を見ながら一日行程行くことをご承知ください。すると、ティジュという市がある。さほど大きくはないが、あらゆる土地の恵みにあふれている。人々は偶像崇拜で、紙のお金をもち、グラン・カンのもとにある。商売と職人仕事で生きる。いくつもの商品で大きな利益と大きな儲けを得るからである。東南の方にある。船がたくさんあり、獣と鳥の猟がいっぱいある。

また、左手の東の方には三日行程離れたところに大洋があることをご存じ下さい。大洋からここまでいたるところで塩が大量に作られる。そこにチンジュ^リという市があり、とても大きく豊かで立派である。この市で塩がたくさん作られるから、その地方全体に豊富にある。本当にいいですか、グラン・カアンはこれから莫大な収益を得、それは驚くべきもので、見なければ信じる

ことはできないほどですよ。偶像崇拜で、紙のお金をもち、グラン・カンの下にある。

で、ここを発って再びティジュ市に戻るが、すでに十分述べたのでまたティジュを発ち、ヤンジュという別の市についてお話ししよう。

1) MS *Tigiu*: 泰州 T'ai-chou. 2) MS *Cingiu*: ポーチェ・愛宕によれば通州 Tung-chou/Tong-zhou、ペリオによれば海州 Hai-chou =海門 Hai-men (揚子江河口北岸)。

この章も Z・R は要約的であることはそこに見る。

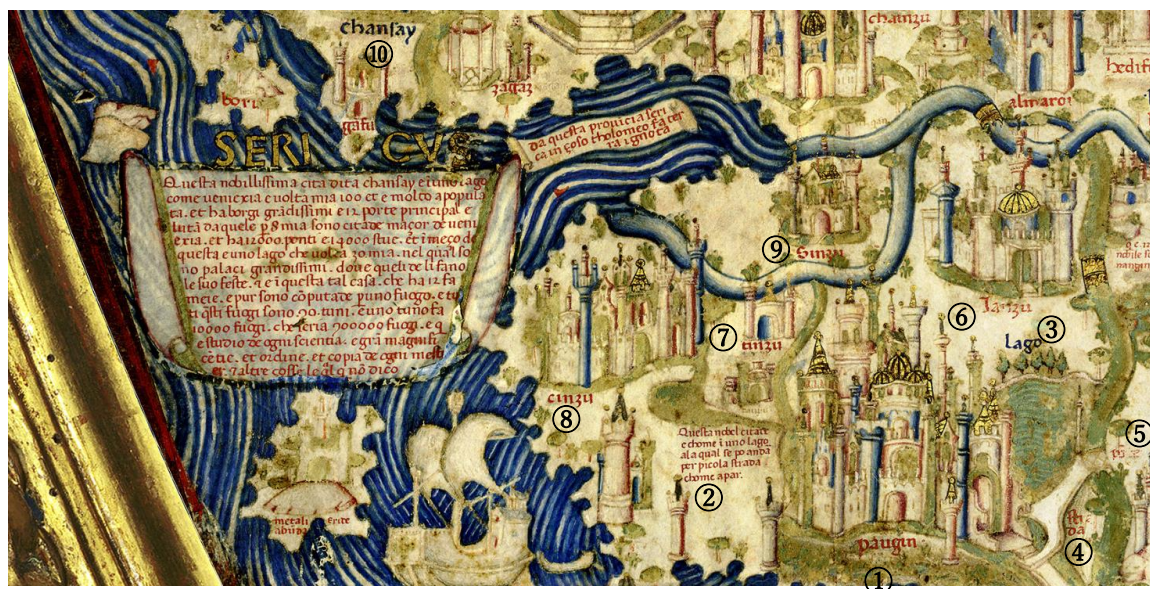

図3 Fra Mauro (上南下北)

①Paugin パウキン宝応 ②Questo nobel citade e come in un lago, a la qual se po andar per picola strada chome apar. 「この立派な市①は湖③の中にあるごとくで、そこへはここに見えるような小道④⑤をって行くことができる」 ③Lago 湖 ④strada 道 ⑤ponte 橋 ⑥Janzu ヤンジュ揚州 ⑦tinzu ティンズ泰州 ⑧cinzu 通州 ⑨Sinzu シンジュ真州(147) ⑩chansay キンサイ杭州(152)

ic nomme par plusieurs lieux. Et
 quant vus riches homes n'avoient nul
 enfant si aloit au roy. Et sen fust
 donner tant que il vouloit. Et q'il
 estoient grant si mouroient le malle
 a la femmele. Et le mouroient si
 assez. Et car fust le roy une annee
 chose quant il cheuanchoit par la
 cite. Et il uoit enuie par ce man
 son. Si demandoit pour quoy elle
 estoit si pen. Et len l'indist quelle
 estoit d'un poutre home qui n'avoit
 de quoi haucier la. Si que le roy l'adu
 noit assez de quoy fere la. Et par cet
 re raison m'auoir encontre sa mestre
 cite d'auoir une de uenir la quelle
 auoient tant nulle maison qui ne
 fust telle. Et le roy se fust serui de
 valles de amonies les plus de nul qui
 con estoient les plus riches. Et
 si maitenoit son regne en si grant
 misce que len ne nommoit nul qui
 fust mal. Et estoit la cite si seure q'
 len lesoit la mur la porte ouuerte.
 Des meisons et les estans plains de
 toutes richesses marchandises. Mais
 ne pouoit contre la grant nece
 ne la grant l'ouue des gens de ce pais
 Et l'ouue au contre du regne. Si l'ouue
 l'ouue de la roine. Sachez quelle
 fust enee au grant haam. Et quant
 il l'ouue si la fust l'ouuer et l'ouuer
 si l'ouue nece que grant d'ame que
 elle estoit. Mais le roy son maitre n'ist
 onques plus des illes. De l'ouuer. Mais
 y mouit. Et par ce nous l'ouue

de celui et de sa femme et de ceste ma
 niere. Et retournerons a mi de contre par
 contre de la grant promesse du man
 si et len. Coustumes et len. Mais ne
 res de coguingam. Mais on nous p
 amies pour contre nous on ne la
 dite promesse du man si si que l'ouue
 Et idir de la cite de coguingam. Vif.
Coguingam n'est une. Vie.
 mile grant cite si que l'ouue au
 contre auuere qui est alene de
 la promesse de man. Si l'ouue y d'ouue
 et l'ouue auuere les cotes mores. Et l'ouue
 auuere haam. Si l'ouue de man
 e si que l'ouue auuere auuere auuere et
 dit quelle est si que l'ouue auuere auuere
 auuere auuere. Et si l'ouue auuere auuere
 auuere en ceste cite mile grant d'ouue
 de marchandises pour ce que elle est
 le chief du regne de celle par. Et
 mouit de cotes l'ouue auuere l'ouue auuere
 marchandises en ceste dite cite. Pour ce
 que elle est si que l'ouue auuere auuere auuere
 auuere auuere la ou l'ouue auuere. Et
 cotes auuere que len se mile de cotes en
 ceste cite qui en donne a plus de
 auuere auuere. Donc le grant. haam
 auuere si que l'ouue auuere auuere auuere auuere
 dit de ceste cite si l'ouue auuere auuere auuere
 d'ouue auuere cite la quelle auuere auuere
 auuere auuere. Et idir de la cite de man. Vif.
Coguingam. Si cheuancher len par
 selonc. Vif. l'ouue auuere par une cheu
 ace qui est alene de man. Et
 ceste chauce est si que l'ouue auuere

142 pierres. Et de l'une part et de l'autre de la chauce si a pauc. ne en la province len ne puet entrer fors que par ceste chauce. Au chef de ceste iournee treuve len la cite de pauchin moult belle. Autre chose n'a a conter et conterons d'une autre cite dite sam. Cy dist de la cite de cayn. vij. et. xviij.

143 **E**t quant len se part de la cite de pauchin li cheuauche len par selan vne iournee adonc li treuve len la cite de cayn et lor ydres et ont monnoie de chart. Il viuent de marchandises et dars. et saches que len auroit bien pour. j. ne n'en gros d'argent. m. bons felans. Or nous parons dicy et nos auat et vous conterons d'une autre cite qui a nom tigny. Cy dist de la cite de tigny. vij. et. xviij.

Quant len se part de la cite de cayn. si cheuauche len vne iournee par selonc et adonc treuve len la cite de tigny q' n'est mie trop grant et sont ydres et ont monnoie de chartetes. et y a moult de marchandises asses. Et saches que a la fenestre partie vers soleil leuant long dicy trois iournees est lamer oceanne. Et li ya vne cite qui a nom signy qui est moult noble Et en ceste cite a tant sel que toute la province en a asses. Et li vous di pour cer

tain que le grant haan en recort grant rente il sont ydres et ont monnoie de chart. Or nous parons dicy et retrouvons a tigny qui bien vous en ay dit et conte q' dessus. Si vous diray d'une autre cite qui a nom iangny. Cy dist de la cite de iangny. vij. et. xv.

Et quant len se part de tigny en cheuauche vne iournee et a seigneurie sus. xvij. ates qui sont moult bonnes. Si que ceste cite de iangny est moult puissant et li siet vns des barons du grant haan il sont ydres et ont monnoie de chartetes. Et or seigneurie mart pol en ceste cite trois ans Et il fait ou hermois d'armes que le seigneur y fait demourer. Si vous conteray auant et vo' diray de. ij. grans provinces qui du maiz meismes sont qui sont vers poient. et vous diray auant de la cite qui a nom signy. Cy dist de la tres grant cite de signy. vij. et. vij.

Signy est vne tres noble cite et grande. Il sont idles et sont au grant haan et ont monnoie de chartetes il ont loie en grant quantite et viuent de mestiers et de marchandises. Il ont grant plante de loie dont ils font draps a or et autres. Elle est mile grant cite et a bien de tour. lx. milles Et li ya li grant plante de gent

(1) FA1 140 : f. 58v.b8-31.

Ci dit de la cité de Coguigangui. .VI.^{xx}XIX.

[1] Coguigangui si estune moult grant cité, **si comme je vous ai conté [ç]a arriere**^①, qui est a l'entree de la province de Manzi. [2] Il sont ydres et font ardoir les cors mors; et sont au Grant Kaam. [3] Il y a moult de navie, si comme autre foiz vous ai conté et dit qu'elle est sus le grant flun de Caramoran. [4] Et si vous di que il en vient en ceste cité moult grant quantité de marchandises, pource que elle est le chief du regne de celle part, car moult de cités font porter leur marchandises en ceste dite cité, pource que elle est sus le flun, et s'en va par **maintes** citez, la ou l'en veut. [5] Encor sachiez que l'en fet moult de sel, en ceste cité, qui en donne a **plus de** .XL.^② autres citez, dont le Grant Kaam a moult tres grans rentes. [6] Or vous ai dit de ceste cité; si vos dirons avant d'une autre cité, laquelle a a non Pauchin.

① 「すでに前にもお話したように」: Cf. Ch.139 「マンジ征服」。

② 「40 以上の他の市に」: F 「40 もの市」。

(2) FA1 141: ff. 58v.b31-59r.a8.

Ci dit de la cité de Pauchin. .VII.^{xx}.

[1] Quant l'en se part de Coguiganguy, **si chevauche** l'en par selouc une journee par une chauciee^① qui est a l'entree du Manzi. [2] Et ceste chauciee est faite de moult belles |59a| pierres; et de l'une part et de l'autre de la chauciee si a yaue; ne en la province l'en ne puet entrer fors que par ceste chauciee. [3] Au chief de ceste journee treuve l'en la cité de Pauchin moult belle. ^② [4] Autre chose n'y a a conter; et conterons d'une autre cité ditte Caiu.

① chauciee=chaussée<堤／土手>: chausser<履かせる>より。

② 「グラン・カンの支配、偶像崇拜、火葬、紙幣」は、略された。

(3) FA1 142: f. 59r.a8-20.

Cy dist de la cité de Cayu. .VI.

[1] Et quant l'en se part de la cité de Pauchin, **si chevauche** l'en par selau<c> une journee: adonc si treuve l'en la cité de Cayu. [2] Et sont ydres et ont monnoie de chartre. [3] Il vivent de marchandises et d'ars. [4] Et sachiés que l'en auroit bien pour .I. venicien gros d'argent .III. **bons** fesans.

[5] Or nous partirons d'icy, et irons avant et vous conterons d'une autre cité qui a nom Tyguy.

異なりナシ。

(4) FA1 143: f. 59r.a20-b7.

Ci dist de la cité de Tiguy. .VI.

[1] Quant l'en s'en part de la cité de Cayu, **si chevauche** l'en une journee par selouc. [2] Et adonc treuve l'en la cité de Tiguy, qui n'est mie trop grant, «mais elle est moult planteureuse de trestoutes choses». [3] Et sont ydres et ont monnoie de chartretes, «et sont au Grant Kaan. [4] Et vivent d'ars», et y a moult de marchandises assés.

[5] Et sachiés que a la senestre partie, vers soleil levant, loing d'icy trois journees, est la mer Occeanne. [6] Et si y a une cité, qui a non Siguy, qui est moult noble. [7] Et en ceste cité a tant sel que toute la province en a assez. [8] Et si vous di pour cer|tain |59b| que le Grant Kaan en re[ç]oit grant rente. [9] Il sont ydres et ont monnoie de chartre.

[10] Or nous partirons d'icy et retournerons a Tiguy, qui bien vous en ay dit et conté cy dessus. [11] Si vous diray d'une autre cité qui a non Ianguy.

異なりナシ。

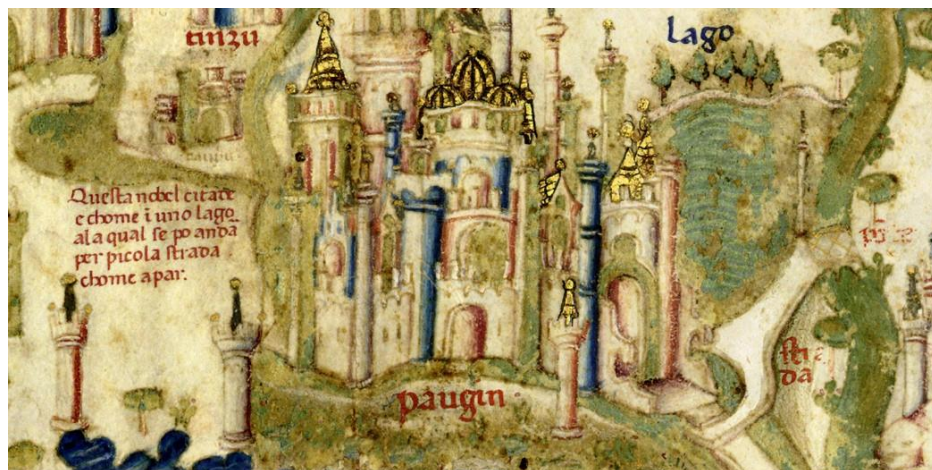

図4 Fra Mauro : Paugin バウキン宝庇 拡大図

(バウキンは、ポーロでは記述は簡略だが、フラ・マウロではキンサイ杭州と同じくらい大きく描かれている。おそらく、ヴェネツィアと同じように水に取り囲まれた都市として記されているためであろう。)

uoluntati et faciendo alii
 te almap. oriano quiffa molis file elia. ta. manta pch
 ta chapona. hie d. p. b. o. p. r. p. a. t. a. e. d. i. t. u. n. a. l. h. a. e. n. a. t. i. a.
 p. f. o. a. d. u. n. a. g. r. a. n. a. t. a. a. t. i. a.

Quando tuo. fupre. d. i. n. t. i. t. u. s. ~~u. n. a. g. r. a. n. a. t. i. a.~~ ~~u. n. a. g. r. a. n. a. t. i. a.~~ ~~u. n. a. g. r. a. n. a. t. i. a.~~
 do. h. a. p. e. l. a. i. p. i. e. t. i. f. e. h. e. p. o. t. u. n. a. s. u. n. a. e. n. a. g. r. a. t. e.
 e. t. e. l. l. a. c. h. i. p. t. o. d. i. e. p. u. y. e. n. a. t. i. t. u. t. e. b. u. n. e. p. u. g. n. a. m. e. c. h. i. t. a. t. e.
 e. q. u. e. f. t. a. c. u. t. a. a. u. n. o. d. e. p. u. l. i. g. o. d. e. f. u. p. i. o. r. e. o. m. e. f. m. e. c. h. i. p. t. o.
 f. i. g. n. o. r. i. o. p. u. e. f. t. a. c. u. t. a. u. i. m. i. q. u. i. f. f. a. m. o. l. i. a. p. u. n. g. i. d. u. n. e. p. u.
 c. i. n. n. u. l. i. g. i. d. u. n. i. c. i. p. t. a. i. d. u. o. u. i. d. i. d. u. e. g. r. a. d. i. p. i. e. t. e. d. e. l. i. n. g. i.
 e. f. p. n. o. t. e. f. e. n. a. t. a. g. r. a. d. e. n. a. t. i. a. p. u. n. o. m. e. n. a. g. i.

Quando tuo. fupre. d. i. n. t. i. t. u. s. ~~u. n. a. g. r. a. n. a. t. i. a.~~ ~~u. n. a. g. r. a. n. a. t. i. a.~~ ~~u. n. a. g. r. a. n. a. t. i. a.~~
 ta. e. d. i. c. a. t. e. e. f. p. n. o. a. l. i. q. u. i. t. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 n. o. p. e. t. a. a. f. i. u. n. o. l. i. g. i. o. r. e. c. h. i. p. t. o. e. c. h. i. p. t. o. d. i. n. t. i. t. u. s. e. n. o. l. i.
 o. n. i. a. f. i. d. u. n. i. c. i. p. t. a. e. c. c. o. r. o. n. i. d. i. e. u. n. o. l. i. i. t. a. d. e. f. i. q. u. i. f. f. a. p. o.
 e. t. e. r. p. p. o. f. o. n. o. d. u. n. i. a. a. f. f. i. e.

Sauum. e. n. i. g. r. a. c. u. t. a. e. n. o. l. i. l. e. c. h. i. p. t. o. d. i. e. p. u. y. e. n. a. t. i. t. u. t. e. b. u. n. e.
 p. i. c. h. e. q. u. i. f. f. a. g. r. a. p. i. q. u. i. f. f. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 e. d. i. c. a. t. e. e. f. p. n. o. a. l. i. q. u. i. t. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 m. o. l. i. a. p. e. t. a. e. t. a. t. i. t. e. n. o. l. i. l. e. e. f. e. c. h. i. p. t. o. d. i. e. p. u. y. e. n. a. t. i. t. u. t. e. b. u. n. e.
 e. f. a. g. n. a. t. e. c. h. e. q. u. e. f. t. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 f. u. e. p. o. d. u. t. o. t. u. t. a. n. i. a. f. i. d. u. n. i. c. i. p. t. a. i. d. u. o. u. i. d. i. d. u. e. g. r. a. d. i. p. i. e. t. e. d. e. l. i. n. g. i.
 d. a. u. l. i. a. t. e. u. n. o. r. a. n. a. c. h. e. l. a. t. i. o. f. i. e. i. l. l. i. g. i. o. m. o. l. i. a. p. o. f. f. o. d. o.
 u. n. a. d. a. u. n. a. n. o. a. f. i. u. p. u. e. f. t. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 f. e. d. u. m. a. i. n. o. f. u. e. t. i. e. p. d. u. n. i. c. i. p. t. a. i. d. u. o. u. i. d. i. d. u. e. g. r. a. d. i. p. i. e. t. e. d. e. l. i. n. g. i.
 i. p. a. m. e. f. m. o. l. i. a. t. e. m. e. f. m. a. g. n. o. p. o. l. o. e. f. p. n. o. a. l. i. q. u. i. t. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 t. a. i. c. h. i. n. e. a. n. o. c. h. i. p. t. o. d. i. e. p. u. y. e. n. a. t. i. t. u. t. e. b. u. n. e. t. a. m. u. n. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 c. h. e. l. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. i. l. l. i. g. i. o. t. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 d. i. f. f. e. c. h. i. p. t. o. d. i. e. p. u. y. e. n. a. t. i. t. u. t. e. b. u. n. e. c. o. m. a. d. i. c. a. t. e. c. h. i. p. t. o. d. i. e. p. u. y. e. n. a. t. i. t. u. t. e. b. u. n. e.
 m. i. g. l. i. a. t. e. c. h. i. p. t. o. d. i. e. p. u. y. e. n. a. t. i. t. u. t. e. b. u. n. e. c. h. e. q. u. e. f. t. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 f. o. p. f. a. t. i. f. u. o. p. f. a. t. i. i. p. u. n. i. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. f. u. o. p. f. a. t. i. f. u. o. p. f. a. t. i. i. p. u. n. i. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 p. o. a. g. n. a. t. e. p. u. n. i. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. e. n. t. i. a. l. e. c. h. i. p. t. o. d. i. e. p. u. y. e. n. a. t. i. t. u. t. e. b. u. n. e. q. u. i. f. f. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 f. i. d. e. l. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. c. h. i. n. e. a. n. o. c. h. i. p. t. o. d. i. e. p. u. y. e. n. a. t. i. t. u. t. e. b. u. n. e. e.
 d. u. o. n. e. a. n. o. m. a. g. n. i. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. e. q. u. i. f. f. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 f. i. f. f. e. u. n. a. d. a. t. e. p. u. n. i. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. q. u. i. f. f. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 p. u. n. i. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. f. o. m. e. g. r. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. e. n. t. i. a. l. e. c. h. i. p. t. o. d. i. e. p. u. y. e. n. a. t. i. t. u. t. e. b. u. n. e. p. u. n. i. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 f. o. a. d. u. n. e. n. e. p. u. n. i. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 e. n. o. f. u. e. p. u. n. i. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. e. n. t. i. a. l. e. c. h. i. p. t. o. d. i. e. p. u. y. e. n. a. t. i. t. u. t. e. b. u. n. e. c. h. i. n. e. a. n. o. c. h. i. p. t. o. d. i. e. p. u. y. e. n. a. t. i. t. u. t. e. b. u. n. e.
 i. l. l. i. g. i. o. t. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 n. o. m. e. f. i. g. n. o. r. i. o.

Quando tuo. fupre. d. i. n. t. i. t. u. s. ~~u. n. a. g. r. a. n. a. t. i. a.~~ ~~u. n. a. g. r. a. n. a. t. i. a.~~ ~~u. n. a. g. r. a. n. a. t. i. a.~~
 m. a. g. n. i. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. m. a. g. n. i. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 m. a. g. n. i. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. e. n. t. i. a. l. e. c. h. i. p. t. o. d. i. e. p. u. y. e. n. a. t. i. t. u. t. e. b. u. n. e. q. u. i. f. f. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 e. f. a. g. n. a. t. e. c. h. e. q. u. e. f. t. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o. e. n. t. i. a. l. e. c. h. i. p. t. o. d. i. e. p. u. y. e. n. a. t. i. t. u. t. e. b. u. n. e. q. u. i. f. f. a. t. i. o. n. o. d. i. n. t. i. t. u. s. f. i. g. n. o. r. i. o.
 q. u. i. n. e. c. h. i. p. t. o. d. i. e. p. u. y. e. n. a. t. i. t. u. t. e. b. u. n. e. e. n. t. i. a. l. e. c. h. i. p. t. o. d. i. e. p. u. y. e. n. a. t. i. t. u. t. e. b. u. n. e.

(1) TA2 140: f. 41v.22-28.

Di Caygiagui.

[1] Caygiagui è una grande città e nobile, ed è a l'intrata de la provincia deu Mangi inver' isciloc. [2] La gente è idola, e ardono lo' corpo morto; e sono al Grande Kane. [3] E 'n sul grande fiume di Caramoran, e àvi molte navi. [4] Questa terra è di grande mercatantia, perch'è capo de la provincia, ed i-luogo da ciò. [5] Qui si fa molto sale, sì che ne dà bene a XL città; il Grande Kane^① n'à grande rendita di questa città, tra del sale e **de la mercatantia**^②.

[6] Or ci partiamo di qui, e dirovi d'un'altra città ch'à nome Pauchin.

全体的に要約された。

① il Grande Kane : 字義は「大きい犬」、can/kan<カン／汗>が cane/kane<犬>と音通するところから。揶揄の気味を含む。TA のみ。

② 「グランデ・カーネは、この市の塩や**商品から**大きな収益を手にする」: F 「この市には大量の商品がやって来る」と「**塩とそこで行われる大交易の税**と合わせてとても大きな収入を手にする」を併せて要約したもの。

(2) TA2 141: f. 41v.29-37.

Di Pauchin.

[1] Quando l'uomo si parte di qui, l'uomo va bene una giornata per isciloc per **una strada lastricata**^① tutta di belle pietre; e da ogne lato de la strada si è l'acqua **grande**, e non si puote intrare in questa provincia se non per questa strada. [2] Di capo di questa giornata si truova una città ch'à nome Pauchin, molto grande e bella. [3] La gente è idola, e fanno ardere lo' corpo; e sono al Grande Kane. [3] E' sono artefici e mercatanti: molta seta ànno e fanno molti drappi di seta e d'oro; e da vivere ànno assai.

[4] Qui non à 'ltro; però ci partiamo e diremo d'un'altra ch'à nome Cayn.

① **una strada lastricata** 「**舗装された／石畳の道**」、lastra<(石)板>より。

(3) TA2 142: f. 41v.38-42.

Di Cayn.

[1] Quando l'uomo si parte di Pauchin, l'uomo va una giornata per isciloc, e truova una città ch'à nome Cain, molto grande. [2] **E' sono come que' di sopra, salvo che v'è più**

bella ucellagione^①; ed èvi per uno viniziano d'ariento tre fagiani.

[3] Or diremo d'un'altra ch'à nome Tingni.

①「さらに良い鳥獵があることの他は、上のそれと同じようである」：「それ」とは前章パウキンのこと。Fでは「獣獵と鳥獵」。

(4) TA2 143 ff. 41v.43-42r.4.

Tingni.

[1] Tingni è una città molto bella e **piacevole**, no molto grande, **ch'è di lungi da quella di sopra una giornata**^①. [2] La gente si è idola, e sono al Grande Kane; moneta ànno di carte. [3] Qui si fa molte mercatantie ed arti; e àvi molti navi, ed è verso sciloc. [4] Qui àe ucellagioni e cacciagioni assai. [5] Ed è presso a tre giornate al mare Ozeano. ^② [6] Qui si fa molto sale, e 'l Grande Kane n'à tanta rèdita ch'a pena si crederebbe.

[7] Or ci partiamo <di qui>, e andiamo a **un'altra ch'è presso ad una gio<r>nata a questa**^③.

要約と短絡から来る混乱がある：

①「ティンニ（泰州）は…**上述のそれ（カイン）から 1 日行程沿いにある**」：F「カウイを発って…1 日行程行く（とある）」。

②Fではこの後にチンジュ（通州）の記事がくるが、略された。t(-ingiu)とc(-ingiu)は手稿本では見分け難いことが多く、混同されたか同一視されたのであろう。したがってこの後の塩の記事は、Fではチンジュのこと。

③「ここを発って、**ここから 1 日行程のところにある別の市に向おう**」：F「ここを発って再びティジュ市に戻る」。

se alquon ch' am e' resposeno deno. ch' am se parti e' ando jnni
 atalra ne quelli se uolse veder. E pur and' aua p'gnanente
 tra quelle de zura. E on dubitua se ben e' se la
 pua memora de d'iedo al suo oste qu'ando e' se a se zura
 Et l'achonbate caucta pr' fozza poi ando atalra ep'z ella
 an'choza ando jnni chonquistando tze siche jn p'z de el pre
 ze do d'ze zura / qu'ando la gente de m'ngi al di queste r'uelle
 j'aueru g'om p'aua. Et am ando all'amastra zura del re
 g'nome zue alla g'randissima zura de quinsai la doue era de
 re ell'ap' ch'ote. E qu'ando lore vide l'oste s'imec'au'zo
 E sap'ando che erano zente v'zate jn f'z d'arme e' de guerra
 laue s'ic'om p'aua chello jnto jn naue. E g'rande zente p'nt
 do chonlui siche lu aue jnfo chonpagnia ben mille naue. E
 ando d'ixolle p'ntissime che erano jn nel mar o'zom. Elap'io
 laura jnguarda della regina che era molto p'aua dona e' d'
 maxe chom ella g'randissima zente p' de f'za dello tze. E
 ando la zeta aua jnto chel ch'ap'itmo dello tze aua no
 me baum zue ad'z rogi. Ella sauro d'zo zue che qu'ua d'zo
 l'isuo p'foll'gi che laura n'os'p'oua chonquistar. s'ic'om p'nt
 vno da rogi. E jn ch'ot'mente m'ndo pr' baum e' zende al
 zom ch'om. qu'ando la regina se z'nduta t'z l'ez'g'om p'nt
 d'ati e' z'nde e' ch'astella alquon ch'om. t'z t'one vna zura ch'
 aua nome sam'f' che se tene ben m' t'z. la regina se m'na
 ta ala ch'orte del g'om ch'om. El g'om ch'om la se s'ic'ur e' ch'ono
 z'z s'ic'ome aua g'rande regina se ch'onegna. lore s'ic'ur
 che p'z ale ixolle n'ose p'nt m' d'ag'ur e' folle all' m' d'
 hora s'ic'oglio g'z delle ch'ond'zom della p'rouinza.

Cap CX

140

Lap'ima. zura che e' al'm'z della p'rouinza anome
 gangui. et e' grande nobelle e' z'zha lap'io uinza de m'gi
 E idollata e' f'mo ardez p'z m'z qu'z'zura ag'randissima
 molitudine de naue. et e' sul fiume de ch'ar'mozom a qu'z'zura
 zura se'z t'mo sul ch'ena alai ben qu'z'zura zura s'ic'ol g'om
 ch'om n'z g'om z'nduta de'z. Et de g'rande m'zch'ad'm'he

141~143

Queste zita euesu srocho. Et la gente e volata chome e m
 in la prouincia.

Cap C XI

Vando. lomo se parte de cho zingui elun verso fira
 cho una zornada pr una strada tutu salizada de mol
 te belle pieze e de quella via alontada de monti. Et da za
 prhaduno lato della via e aqua. Et in la prouincia nose po tir
 pr teza d'altum lato senom pr quella via / de chawo della zor
 nada se troua una zita che nome pranchi che multu bella e
 gronda. In questa zita se prende la moneda delle charte che se
 fa alachite del gram chawo. et ene abondanza de tute chosse
 d'auuez et de seda. El se fa gram marchadonhe. In chawo
 d'ualtra zornada verso srocho e la nobel zunde de chawo
 la doue e multu pisse e gronde venaxion de bestie. et de oziele
 Elone tont paxion. et se feda tie pr tont arzeito cho
 me e vno venozion grosso. quando lomo se parte de chawo
 elun una zornata trouando molte belle uille et tre tropa bon
 lauorde. E pospr troua la zita de tingui che no e molto
 gronde ma ella fa abondanza de tute chosse d'auuez. Et e
 verso srocho et ene gronde nauillij. e ala sinestra parte d'ato
 zi tie zornade da quella zita e chawo ozion. et dal mar fin
 a questa teza emolte salone et e in quel mezo vna gram zita
 chawome zingui quando lomo se parte de zingui elun pr se
 rocho una zornada pr multu bella chunta el troua una
 nobelle zita chawome. In quel la qual a vntifete zita fira
 luso signoria et sono teza de gram marchadonhe. Elome
 cho pollo. au la signoria qe questa chunta pr lo gram cha
 bon tie any.

Cap C XII

Vesso. priente se una prouincia fira minge che a
 nome nungui che nobele carta. la doue se fa moltila
 d'ouez doru et de seta. et ene gronde abondanza de tute cose
 d'auuez. E se troua la zita la qual aplo suo signoria dode
 de bone zita questa zita se tiene any tie. dapoi chel gram

(1) VA 140: ff. 51v.28-52r.2.

Cap. CX [Della **prima zità della provincia de Mangi.**] ^①

La **prima** zità che è al intrar della provincia à nome Gangui, et è grande, nobelle e richa. La **provincia de Mangi**^② è idollatra e fano arder i corpi morti. Questa zità à grandissima moltitudine de nave, et è sul fiume de Charamoiran. A questa zità se fa tanto sal che n'à asai ben quaranta zità, sì che 'l Gran /52r/ Chaan ne à gran rendita de sal et **de grande merchadantie**^③. E questa zità è verso sirocho, **e lla zente è idolatra chome è tuta la provincia**^④.

第 110 章 [マンジ地方の最初の町について]^①

同地方の入り口にある**最初の町**はガングイといい、大きく立派で豊かである。**マンジ地方**は偶像崇拜で^②、死者の体を焼く。この町にはとても多くの船があり、カラモイラン川に臨む。この町では塩が大量に作られ、40 もの町がここから得ており、グラン・カアンは塩や大商品から大きな収入を得ている^③。この町は南東にあり、**人々は同地方全体がそうであるように偶像崇拜者である**^④。

①「マンジ地方の最初の町について」：目次より。

②「マンジ地方は偶像崇拜で」：F「人々は偶像崇拜で」。

③TA に類する。

④「人々は同地方全体がそうであるように偶像崇拜者である」：②の敷衍か。これと同じ文は他版にはない。

(2) VA 141~143: f. 52r.3-23.

Cap. CXI [Della zità de Cingui, ove stete signior Marco Pollo ani tre per lo Gran Chaan.]

^①

Quando l'omo se parte de Chorgangui, el va verso sirocho una zornada per una strada **tuta salizada**^② de molto belle piere. Ed è quella via al'intrada de Mangi, et da zaschaduno lato della via è aqua. E in la provincia non se pò <in>trar per tera **d'alchun lato** se non per quella via. De chavo della zornada se truova una zità ch'à nome Panchi, ch'è molto bella e granda. In questa zità se spende la moneda delle charte che se fa **ala chorte**^③ del Gran Chaan, et ène abondanzia de tute chose da viver et de seda. El se ne fa gran merchadantie. [141]
In chavo d'un'altra zornada verso sirocho è la nobel zitade de Chaillu, là dove è molto pesse e grande venaxion de bestie et de oxieli. El ge n'è tanti faxiani ch'el se ne dà tre per **tanto** arzento **chome** a uno venezian grosso. [142]

Quando l'omo se parte de Chailu, el va una zornada trovando molte belle ville e tere tropo ben lavorade. E possa truova la zità de Tingiu, che non è mollto grande, ma ella s'ì à abondanzia de tute chosse da viver, et è verso sirocho, et ène grandi navillii. Dala sinistra parte da lonzi tre zornade da quella zità è el mar Ozian, et dal mar fina a questa tera è molte saline, et è **in quel mezo** una gran zità ch'è nome Zingui. [143]
...[144]...

第 111 章 [チングイ市について、そこにマルコ・ポロ殿はグラン・カアンのために 3 年間いた] ①

コルガンギを発って、とても綺麗な石ですっかり敷き詰められた^②道を南東に 1 日行程行く。この道はマンジの入り口に当たり、両側に水がある。同地方にはこの道からでなければ陸伝いにはどこからも入れない。この行程の終わりにパンキという町があり、とても立派で大きい。この町ではグラン・カアンの**宮廷で作られる**^③紙のお金が使われ、生活に必要なもの全てと絹が豊富にある。商業が盛んである。[141]

南東へもう 1 日行程の終わりにカイツルという立派な町があり、魚が豊富で、獣と鳥の猟がとても頻繁で盛んである。雉がたくさんおり、1 ヴェネツィア・グロッソ**相当の**銀で 3 羽手に入る。[142]

カイルを発って、多くの美しい村やとてもよく耕された土地を見ながらも 1 日進む。するとティンジュ市があり、さほど大きくはないが、暮らしに必要なものすべてが豊富にあり、南東に位置し、多数の船がいる。この街から 3 日行程離れた左手にオツィアノ海があり、海からこの地までたくさんの塩田があり、**その間に**ジングイという大きい町がある。[143]

... [144] ...

①タイトル（目次より）、マルコ・ポーロが「**3 年間いた**」のはヤンジュ揚州（Ch.144）。**stete**＜居た＞は注目される。本文では、avi la signoria＜統治した＞（次章）。

②**salizata**：ヴェネト語＜石を敷き詰めた／舗装した＞。

③「グラン・カアンの**宮廷で作られる**紙のお金」：Cf. Ch.96「紙のお金」。

solliate. Cū audiunt aut
q. princeps exercitus tartaro-
rum vocabatur baiam chin-
1. centū oculi defecit per
omniā virtutē ei⁹ qm̄ a sin-
astrologis et magis audie-
rat q. Civitas qnsay antlo
unq. expugnari posset n-
ab eo qm̄ centū oculos
hret et quia impossibile v-
debat omnino ut quisq.
hōm esset unq. centū oculos
hīturns idō nemēs formi-
dabat. Pū apem i⁹ ex-
ercitus tartarorū baiam ad-
vocans ei⁹ cognomē co-
gnito regnū et Civitatē
libere illi obtulit. Quo
audito Civitates omnes
regni māgy ad magnā
Raam mā data venerunt
ex cepta Civitate sany fū
q. per trēmū obedire cō-
tempnit. Regina aut iuit
ad curiā magnā Raam
a qua fuit maxie cū hono-
re suscepta. Rex aut fac-
fuit int. ei⁹ qm̄ ad insulas
fugerat inde i em̄ vita

140

sua discedē noluit ibiq.
mortuus est. De Civitate
Coyganguy. Cap. L v.

Civitas p̄ima q. occu-
rit m̄trocentibus in
p̄uiaz mangy dī coygā-
guy q. magna est et nobi-
us et magnarū opum. Ibi
s̄ naues in m̄titudine
m̄cia. Et em̄ sup flumē
s̄ amora fit aut sal ibi
in tanta copia ut Civitas
xl. sufficiat de quo rex ma-
gnus Raam magnos pro-
uentus recipit. Bili etiā
de m̄cacoibz Civitatis et
portū. hīatores vniūsi Ci-
uitatē hui⁹ et totius p̄uiaz
mangy ydolatrie s̄ et cō-
buriat corpora mortuorū
De Civitatibz panthy et
Cayn Caputū L vj.

141

Habituū diete vni⁹
hūsus Cyroci vlt. Civi-
tatem coyguy inēit Civi-
tas panthy grandi ac no-
bil ubi m̄caciones maxie
fuit et est ibi s̄cia ac vic-
tualm̄ copia maxie. Ibi

et i tota regione illa expen
dit moneta curie magni
Raam. Via aut qua itur i
a Ciuitate Corganguy ad
hanc Ciuitate panchi tota
est pulvis lapidibz strata
a dextris uo et a sinistris
aqua est magna. Aliunde
aut mgsis ut accessus no
patz ad puiam magy pe
terā nisi p viā hanc. Et
tinnū uo diete alio est
Ciuitas nobil cayn ubi pis
ces hnt in copia maxima
ubi et st uenationes ma
gne bestiaz et uolucrum
Fagiam uo in tanta copia
ibi st ut p tanto argenti
pondē qtu vno veneto habz
dant tres optimi fagiam.
De Ciuitatibz Tanguy
et Languy Cap. Lxij.
Post hec it p dietam
vna et p viam inciu
tur ville et optima cultuā
traze. In fine vō diete ha
betur Ciuitas Tanguy que
grandis quia nō est siue
tualū hnt copiam maxiaz

Habet et naues multas val
de. est ē mī oceanū ad
dietas tres et i toto illo
spacio saline st multe. In
ipō salmarz spacio est Ciui
tas vna magna q dī tanguy
post recessū a Ciuitate Tin
guy ad plagam aicū itur
p dietā vna p pulcherrimā
et amara dieta
Ciuitas nobil yanguy
sub cuius mī iurisdictione
st Ciuitates uio xxvij. ma
gnaz incionū. Ego aut
Mardus annis tubz ex co
missione magni Raam hūi
in Ciuitate illa offm pre
fecture. Quatr Ciuitas
siansu cui madmīs capta
fuit. Capitlm Lxij.
Hest regio vna in pro
uincia mangy q dī nanguy
opulenta et pulchra valde
ubi multi pami sunt de
auro et serico ubi et bladi
et victualū copia est. Ibi
inuenit Ciuitas siansu que
Ciuitates. xij sub suo dñio

(1) P 140 : f. 62r.b2-20.

De civitate Coyganguy. Capitulum LV.

[1] Civitas prima que occurrit introeuntibus in provinciam Mangy dicitur Coyganguy, que magna est et nobilis et magnarum opum. [2] Ibi sunt naves in multitudine maxima, est enim super flumen Caromora. [3] Fit autem sal ibi in tanta copia ut civitatibus .XL. sufficiat, de quo rex Magnus Kaam magnos proventus recipit, similiter etiam **de mercacionibus civitatis et portus**^①. [4] Habitatores **universi** civitatis huius **et totius provincie Mangy** ydolatre sunt et comburunt corpora mortuorum^②.

①「それ（塩）からマグヌス・カアンは大きな収入を手にする、同じく市と港の交易からも」：F「塩とそこで行われる大交易の税と合わせて」。

②「この市とマンジ地方全体の住民は全て偶像崇拝者である」：「マンジ地方全体」はVAからか。

(2) P 141 - 142 : ff. 62r.b21-62v.20.

De civitatibus Panthi et Cayn. Capitulum LVI.

[1] Ad terminum diete unius versus cyrocum ultra civitatem Coiguy invenitur civitas Panthi grandi ac nobilis ubi mercaciones maxime fiunt et est ibi serici ac victualium copia maxima. [2] **Ibi** |62c| **et in tota regione illa** expenditur moneta **curie** Magni Kaam^①. [3] **Via autem qua itur a civitate Coyganguy ad hanc civitatem Panchi** tota est pulcris lapidibus strata, **a dextris vero et a sinistris** aqua est **magna**^②; aliunde autem ingressus vel accessus non patet ad provinciam Mangy per terram nisi per viam hanc. [141]
[4] Ad terminum vero diete alterius est civitas nobilis Cayn ubi pisces habentur in copia maxima, ubi etiam sunt venationes magne bestiarum et volucrum: fagiani vero in tanta copia ibi sunt ut pro tanto argenti pondere quantum unus venetus habet, **dantur tres optimi** fagiani. [142]

①「こことその全地域でマグヌス・カアンの宮廷のお金が使われる」：「宮廷」はVAから。

②「コイガングイからこのパンキ市にいたる道は、すっかり綺麗な石で舗装され、右にも左にも大きく水が（広がって）ある」：ピピヌスによるまとめ。

(3) P 143: f. 62v.a21-b.6.

De civitatibus **Tainguy et Languy**^①. Capitulum LVII.

[1] Post hec itur per dietam unam et per viam inveniuntur ville et optima cultura terrarum.

[2] In fine vero diete habetur civitas **Tinguy** que grandis quidem non est, sed victualium habet copiam maximam. |62d| [3] Habet etiam naves multas valde, est enim iuxta Oceanum ad dietas tres, et in toto illo spacio saline sunt multe. [4] **In ipso salinarum spacio** est civitas una magna que dicitur **Tinguy**^②.

…[144]…

第 57 章 タイングイとラングイ^①の市について

この後 1 日行程行くが、道中町と最高の耕作地に出会う。その行程の終りにティングイ市がある。さほど大きくないが、食糧は大量にある。また、とても多くの船がある。実際、オケアヌム海から 3 日行程のところであり、その間ずっと塩田がいっぱいある。その塩田の間にティングイという大きい町がある^②。

①**Tainguy** タイングイは **Tingiu** ティンジュ(泰州) (本文では **Tinguy**)、**Languy** ラングイは **Yangiu** ヤンジュ揚州 (次章)。

②「その塩田の間に **Tinguy** ティングイという大きな市がある」：他版では **Cingiu** チンジュ(通州)のことであるが、ここでは上の **Tingiu** 泰州と同じになってしまった。手稿本では c と t は見分け難いことが多いためであろう。

bonor. gentes ipi abrat ydola moneta
hnt d'ant magni ony x p'bonu v'p' p' r
uato e d'au. amonit x artib. amonit ipi
e d'p' p'rocu ylocat h' monit x m'cu
p'rocurat h' x namque m'cu. x p'p'm'p'a
p' h' d'p' h'nat e m'at o'cor'ant p' h'at
d'ant d'p'at abrat p' amari o'cor'ant
m'p' p' h'at amonit. T'at' h'at p' h'at
v'bi e q'da amonit m'cu. m'cu m'cu d'ant
m'at' x magni. Inq' q'da amonit p' h'at
p' h'at x p'p'm'p'a h'at p'p'm'p'a x p' h'at m'cu
v'p' h'at. d'p' magni ony p' h'at m'cu
m' h'at x h'at q' m'p' m'at' m'at' p' h'at
m'p' ipi m' h'at. gentes ony abrat x h'at
p' h'at h'at d'ant x p' h'at p' h'at magni ony
Quado h'at d'p'at' h'at amonit. T'at' ipi
e d'p' p'rocu m'cu d'at' x m'at' p' h'at
p' h'at p' h'at p' h'at m'at' amonit x m'at'
Inuenit q'da amonit m'at' x p' h'at m'cu
p' h'at x p' h'at h'at p' h'at e p' h'at h'at m'
q'da p' h'at amonit m'at' x bonas
x magni x p' h'at m'at' p' h'at q'da amonit
m'at' p' h'at p' h'at h'at m'at' d'ant d'at d'at m'
magni ony q' p' h'at m'at' d'ant d'ant
p' h'at. Nam ipi h'at m'at' d'ant d'ant d'ant
gentes amonit h'at ydola p' h'at p' h'at
amonit h'at d'ant x p' h'at p' h'at magni ony

Subrat ydola

Adorat ydola

ad rat ydola

(1) Z 140: f. 38r.14 – 24.

[1] Coigançu est quedam civitas multum nobilis, dives et magna, que versus syrocum firmata est, in introitu provincie Mancī. [2] Habet itaque navigium in maxima quantitate: nam, ut superius dictum est, sita est iuxta flumen magnum nomine Caramoran. [3] Ad istam quoque civitatem mercimonia multa feruntur: nam capud est regni. [4] Fit etiam in hac civitate sal, de quo sufficienter habent ad suum usum bene quadraginta civitates **et plures**^①. [5] Et Magnus Can maximum percipit redditum et proventum tam de sale quam **de aliis mercimoniis que in civitate ista fiunt**^②.

Z73

コイガンズ¹はとても立派な豊かで大きい市で、東南の方に位置し、マンチ地方の入り口にある。ものすごい数の船がいる。上に述べたように、カラモランという大河のほとりにあるからである。この市にたくさんの商品がもたらされる。国の首府だからである。この市ではまた塩が作られ、40 以上の町^①の使用に充分なほどある。マグヌス・カンは、塩やこの市で作られる他の商品から^②莫大な収入と利益を手にする。

①「40 以上の町」：FA に同じ。

②「塩やこの市で作られる他の商品から」：VA に類する。

(2) Z 141: ff. 38r.25-f.38v.13.

[1] Cum disceditur a Coigançu, itur versus syrocum una dieta per unum agerem qui est in introitu Mançi et est factus de pulcris lapidibus. [2] Et iuxta istum agerem, |38v| ab utroque latere, est aqua: **videlicet ab una parte maxime paludes, ab alio vero latere paludes et aqua profunda, per quam navigatur**^①. [3] Et in provinciam intrari non valet aliunde quam per agere<m> istum, nisi intretur per navigium. [4] In capite vero istius diete invenitur quedam civitas nomine Paughin multum pulcra <et> magna, cuius gentes adorant ydola, comburunt funera, monetam habent de cartis et sunt sub dominio Magni Can. [5] **Et sunt in ea aliqui christiani Turchi nestorini, qui in dicta civitate unam habent ecclesiam**^②. [6] Gentes vivunt de mercimoniis et artibus. [7] Habent habunda<n>tiam syrici. [8] Fiunt etiam ibi drappi aurei et de syrico, et de multis aliis maneriebus. [9] Victualia habent copioxa.

Z74

コイガンズを發ち、マンジの入り口にあるきれいな石造りの堤を東南の方へ一日行程行く。堤

の両側に水がある。つまり一方はとても大きな沼で、もう一方は沼と船の通れる深い水である^①。
この地方へは、船で入るのでなければこの堤による以外入ることはできない。

この行程の終わりに、とても綺麗で大きなパウギンという市がある。人々は偶像を崇め、遺体を焼き、紙のお金をもち、マグヌス・カンの統治下にある。ネストリウス派キリスト教徒のトルコ人がいくらかいて、市内に教会を一つ有している^②。商売と職人仕事で暮らす。絹が豊富にある。金と絹、その他多くの種類の布を織る。食料が豊かにある。

①「一方はとても大きな沼で、もう一方は沼と船の通れる深い水である」：Z のみ、さらなる詳細。

②「ネストリウス派キリスト教徒のトルコ人がいくらかいて、市内に教会を一つ有している」：これと同じ文は、F 他には一切見えないのに対して、Z にはいくつかの章にあり、そのことは、これが始めからあったよりは後の編纂時に Z に加えられた可能性の方が高いことを示唆する。

(3) Z 142: f.38v.14 - 22.

[1] Quando quidem disceditur a civitate Paugin, itur una dieta per syrocum. [2] Tunc invenitur quedam civitas nomine Cauyu multum nobilis et magna, cuius gentes adorant ydola, sunt sub **dominio** Magni Can et monetam de cartis **eius** expendunt. [3] Vivunt quidem de mercimoniis et artibus. [4] Victualium habent copiam. [5] Pisces etiam infinitos, venationes et aucupationes in magna quantitate habent: nam **bene** aberentur ibi tres fasiani pro veneto uno grosso.

Z75

パウジン市を発って、東南へ一日行程行く。すると、カウユ¹というとても立派な大きい市がある。人々は偶像を崇め、マグヌス・カンの**支配**下にあり、**その**紙のお金を使う。商売と職人仕事で生きる。食料が豊富にある。魚が無数で、狩猟と鳥猟がいっぱいある。実際、一ヴェネトグロッソで雉三羽が**充分**得られる。

(4) Z 143: ff.38v.23-39r.15.

[1] Et cum ab ista civitate disceditur, itur una dieta, inveniundo continuo multa casamenta, **scilicet vilas et burgos** et multos campos laboratorios.

[2] Et in capite diete invenitur quedam civitas nomine Tinçu, non multum grandis, sed compos **omnium** |39r| **bonorum**. [3] Gentes ipsius adorant ydola, monetam habent de cartis Magni Can et sub dominio eius sunt. [4] Vivunt etiam de mercimoniis et artibus. [5]

Civitas ista est versus sirocom. [6] Pulcras habet venationes et aucupationes. [7] Habet et navigium multum. [8] Et a sinistra parte, versus levantem, est Mare Oceanum, per tres dietas distans abinde. [9] Et a Mari Oceano usque ad hanc civitatem, in omnibus locis fit sal.

[10] Ibi est quedam civitas nomine Cinçu^① multum dives, nobilis et magna. [11] In qua quidem civitate fit tantum salis quod provincia tota sufficienter pro suo usu inde repletur. [12] De quo Magnus Can percipit multum redditum et tributum quod vix aliquis credere posset, nisi ipse videret. [13] Gentes cuius adorant ydola, pecuniam habent de cartis et sunt sub dominio Magni Can.

Z76

この市を発って一日行程行くと、その間ずっと集落つまり村や町や多くの耕作地がある。その行程の最後に、ティンズという市がある。さほど大きくはないが、あらゆる**良いもの**に豊かである。人々は偶像を崇め、マグヌス・カンの紙のお金を持ち、その統治下にある。やはり商売と職人仕事で暮らす。この市は東南の方にある。素晴らしい狩猟と鳥猟がある。また船がたくさんある。左手、東の方にオケアヌス海があり、ここから三日行程離れている。オケアヌス海からこの市までのあらゆる所で塩が作られる。

そこにキンズという市があり、とても豊かで立派で大きい。同市では塩をたくさん作り、この地方全体の使用が充分満たされる。これからマグヌス・カンは、見ずしては誰も信じられぬほど莫大な利益と税収を得る。人々は偶像を崇め、紙のお金を持ち、マグヌス・カンの統治下にある。

①Cinçu<キンズ>：おそらく<チンズ>と呼ぶべきであろう。

(1) R 140

Della città di Coiganzu. Cap. 56.

[1] Coiganzu è una città molto **bella** et ricca, posta verso sirocco **et levante**^① nell'entrar nella provincia di Mangi, dove si trovano di continuo grandissime quantità di navilii, per essere (come di sopra habbiamo detto) sopra il fiume Caramoran. [2] Portansi a questa città molte mercantie, le quali mandano per detto fiume a diverse altre città. [3] Fassi quivi tanta quantità di sale che, **oltra l'uso suo**^①, ne mandano a molte altre città: del qual sale il Gran Can ne consegue grande utilità.

コイガンズはとても**綺麗**で豊かな市で、東南と東の方^②、マンジ地方の入り口に位置し、前にも述べたごとくカラモラン河に面しているため、いつもものすごい数の船団がいる。この市に多くの商品が運ばれて来、それをこの川を伝って他の様々な町に運ぶ。ここでは大量の塩が作られ、**自らの使用のほか**^②他の多くの町に送る。この塩からグラン・カンは大きな利益を得る。

①「東南と東の方」：他版ナシ。

②「(塩を) 自らの使用のほか他の多くの町に送る」：同。

(2) R 141

Della città di Paughin. Cap. 57.

[1] Hor, partendosi da Coiganzu, **si cammina**^① verso sirocco una giornata per un terraglio ch'è nell'entrar di Mangi, fatto di belle pietre, et appresso questo terraglio da un lato et dall'altro vi sono **paludi**^② grandissime con acqua profonda, per la quale si puol navigar: né per altra strada si puol entrare in detta provincia se non per questo terraglio, salvo se non vi s'entrasse con navi, **come fece il capitano del Gran Can, che vi smontò con tutto l'essercito**^③. [2] In capo di detta giornata si trova una città detta Paughin, grande et bella. [3] Le genti adorano gli idoli; abbrucciano i corpi morti; hanno moneta di carte et sono sotto il Gran Can. [4] Vivono di mercantie et mestieri: hanno seda assai et fanno panno d'oro et di seda in quantità, et è abondante di tutte le cose da vivere.

R1157 パウギン¹市について

さて、コイガンズを発ってマンジの入り口にあるきれいな石造りの堤を東南に一日行程**進む**^①。

その堤の両側に深い水を湛えたとても大きな沼^②があり、船が通れる。全軍を率いてそこに上陸したかのグラン・カンの武将がしたように^③、この地方には船で入るのでなければ、この堤以外に別の道から入ることはできない。この行程の終わりにパウギンという市があり、大きく綺麗である。人々は偶像を崇め、遺体を焼き、紙のお金を使い、グラン・カンのもとにある。商売と職人仕事で生きる。絹が豊富にあり、金と絹の布を大量に織る。あらゆる生活品が豊かにある。

① **si cammina** 「歩く／進む」：陸上を行っていることが明確になる。

② **paludi** 「沼」：

③ 「全軍を率いてそこに上陸したかのグラン・カンの武将がしたように」：ラムージョの加筆か（Cf. Ch.139「南宋征服」）。

(3) R 142

|42r| Della città di Caim. Cap. 58.

[1] Quando si parte dalla città di Paughin si va una giornata per sirocco, et trovasi una città detta Caim, grande et nobile. [2] Le genti adorano gl'idoli, spendono moneta di carte et sono sotto il Gran Can. [3] Vivono di mercantie et d'arti, et hanno abondanza di pesci et cacciagioni di animali salvatichi et di uccelli, et li fagiani vi sono in tanta copia che, per **tanto** argento **quanto** è un grosso venetiano, si ha tre **buoni** fagiani, **i quali sono grossi come pavoni**^①.

R1158 カイム市について

パウギン市を発って東南に一日行程進むと、カイム市がある。大きく立派である。人々は偶像を崇め、紙のお金を使い、グラン・カンの下にある。商売と職人仕事で暮らす、魚が豊富で、野生獣と鳥の猟がいっぱいある。雉が大量におり、一ヴェネツィアグロッソ相当の銀貨で良いのが三羽得られる。雉は孔雀ほども大きい^①。

① 「雉は孔雀ほども大きい」：他版にはないが。

(4) R 143

Della città di Tingui et Cingui. Cap. 59.

[1] Partendosi dalla detta città et cavalcando per una giornata, sempre si trova casali et terre lavorate, et dapoi una città detta Tingui, la quale non è molto grande, ma abondante di tutti i beni **necessarii al vivere humano**. [2] Sono idolatri et sottoposti al Gran Can, et spendono moneta di carta; sono mercatanti, et hanno gran copia di navilii,

animali assai et uccelli. [3] La qual città **tende** verso sirocco, et dalla sinistra parte verso levante, per tre giornate alla lunga, si trova il mare Oceano: et in tutto quel spatio vi sono molte saline, et fassi gran copia di sale.

[4] Poi si trova una gran città detta Cingui, la quale è nobile et grande, et di questa città si cava grandissima quantità di sale, et fornisce tutte le provincie vicine, et il Gran Can ne cava grandissima utilità et tributo, che a pena si potria credere. [5] Adorano gl'idoli, hanno moneta di carta, et sono sotto il dominio del Gran Can.

R1159 ティングイとチングイの市について

この市を発って一日行程進むが、ずっと集落と耕作地があり、その後にティングイという市がある。あまり大きくはないが、**人が暮らすに必要なものは何でも豊富にある**。偶像崇拜で、グラン・カンもとにあり、紙のお金を使う。商人で、船・獣・鳥がいっぱいある。市は東南に**広がり**、左側東へ三日行程離れた所にオチェーアノ海がある。その間ずっと**塩田がいっぱいあり**、塩が大量に作られる。

次いでチングイという大きな市があり、立派で大きい。この市では大量の塩が採れ、近隣の全地方に供給し、グラン・カアンはそれからほとんど信じられないほど莫大な利益と税収を得る。偶像を崇め、紙のお金をもち、グラン・カンの支配下にある。

若干要約的だが、大きな異なりはない。

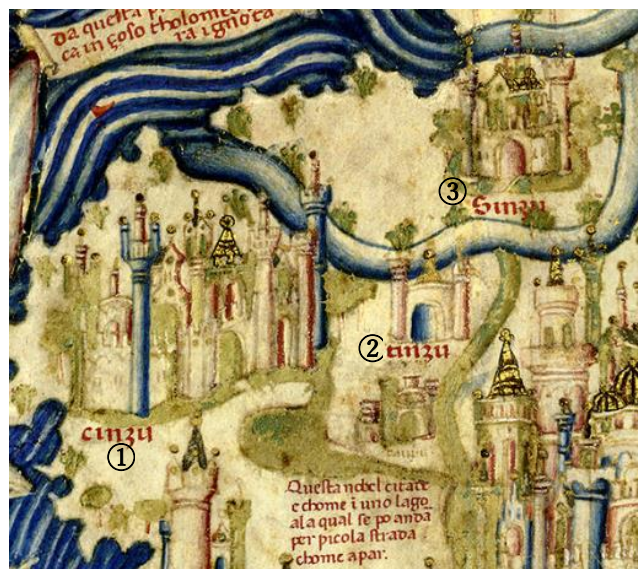

図5 Fra Mauro 拡大図

①cinzu チンズ通州 ②tinzu ティンズ泰州 ③Sinzu 真州

5 コイガンジュ淮安州からヤンジュ揚州

黄河を渡ってすぐの町「コイガンジュ」(淮安州)から、運河に沿って「パウキン」(宝応)、「カイウ／カウイ」(高郵)と南下し、揚州の手前で東に折れて「ティジュ」(泰州)、「チンジュ」(通州)と寄り道して後、揚州に至る。いずれもごく短く、偶像崇拜・火葬・紙幣・大君の支配等の型どおりのメモが続く。黄河と長江に挟まれた淮南の水郷地帯であり、水運と、淮塩の名で知られる製塩が見逃されることはない。各版はともにこれらの章を備え、要約を伴いながらもよく一致する。

Ch.140~143 コイガンジュ・パウキン・カイウ・ティジュ・チンジュ

「カラモラン河に面する」とある「コイガンジュ」Coigangiu (淮安州 Huai-an-zhou) は、その河伝いの交易の集散地で、大量の商品が運ばれてくることが、製塩業が盛んで、グラン・カンはその莫大な収益を得ることが特記される。(Ch.140)

そこを発って、「マンジの入り口にある堤」を東南に進む。コイガンジュは黄河と大運河のほぼ交点に位置し、そこから揚州運河が始まっていた。「堤」は石造りで、F「どちら側にも水がある」に対して、Z「一方はとても大きな沼で、もう一方は沼と船の通れる深い水である」(ほぼ同 R) とより詳しい。北宋の蘇軾が築いたようなものだったか。揚州運河の西側は広大な沼沢池(現高郵湖)であった。F「同地方にはこの堤からでなければ入れない」に対する解説、R「**全軍を率いて上陸したかのグラン・カンの武将がしたように**」は、その言い方からして、前章バヤンの征服を踏まえた誰か、ラムージョの補筆であろう。

そして、「一日行程」で「パウキン」Pauchin (宝応 Bao-ying) に着く。淮安から南へ約 30 キロの町で、主要産業として絹織物が挙げられる。住民は偶像崇拜であるが、Z「**ネストリウス派キリスト教徒のトルコ人がいくらかいて、市内に教会を一つ有している**」は、F 他にはない。わずか数行の短い章で、またキリスト教徒にとって重要な情報が省略されることは考えにくく、後の編纂時に Z に書き加えられた可能性の方が高い。(Ch.141)

さらに「1 日行程」で、「カイウ」または「カウイ」Caiu/Cau (高郵 Gao-you) に至る。パウキン宝応の南約 50km に位置する。魚や鳥獣の獲物が多く、とりわけ「雉」の安いこと、「銀 1 ヴェネツィアグロスで 3 羽」が特記される。その雉を R は、「**孔雀ほども大きい**」(VB より) と言う。(Ch.142)

さらに南に下り、揚州の手前で東に折れて「1 日行程」のところにある「ティジュ」Tigiu と、そこから「3 日行程」先の大洋との間にある「チンジュ」Cingiu を取り上げる。ずっ

と塩田地帯で大量の塩を産し、グラン・カンに莫大な収益をもたらすことを言う (Ch.143)。ティジュは、揚州の東約 30km の泰州 Tai-chou (現泰州市) とする点で一致するが、チンジュは、その東約 110 キロの揚子江岸に位置する通州 Tung-chou (現南通市) とする説 (ポーチェ、愛宕) と、さらにその先の河河北岸の海州 Hai-chou (海門 Hai-men) と取る説 (ペリオ) に分かれる。運河は通州までだったこと、当時の河口はずっと沖合いにあり、泰州から海門まで約 200km 離れていたことからすれば、前者の方が適切であろう。今も製塩の地である。何故にこれら二つの小都市が、寄り道して、加えられたのか、この短い文章からだけでは解せないが、塩が関係しているかもしれないことは次章に見る。

[地名一覧表]

	淮安州 Huai-an-chou	宝応 Bao-ying	高郵 Gao-you	泰州 Tai-chou	通州 Tung-chou
F	coyc/gangiu	pauchin	cayu/caiu	tigiu	cingiu/gui
FA1	coguigangui	pauchin	coyu	tiguy	siguy
TA2	caygiagui	pauchin	cain	tingni	—
VA	chor/gangui	panchi	chail/llu	tingiu	zingui
P	coi/gan/gui	panthi/paughin	cayn	tinguy	tinguy
Z	coigançu	paughin	cauyu	tinçu	cinçu
R	Coiganzu	Paughin	Caim	Tingui	Cingui